

**A Magyar Tudományos Akadémia
Pécsi Területi Bizottságának**

Szervezeti és Működési Szabályzata

**Pécs
2023**

A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvényben meghatározott feladatainak ellátása céljából területi bizottságokat hoz létre és tart fenn, amelyek az MTA Alapszabályában és Ügyrendjében foglaltaknak megfelelően szervezik a köztestület regionális működését.

1. A PAB alapítása, adatai

- 1.1. Az MTA Pécsi Területi Bizottsága (a továbbiakban: PAB) az MTA Elnökségének 4/1969 (AK 3./01.28.) sz. határozata alapján jött létre, és az MTA Alapszabályában és Ügyrendjében foglaltak szerint működik. Szervezetének és működésének részletes szabályait Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A szabályzatot és módosításait a PAB határozatképes ülésén kétharmados szótöbbséggel fogadja el. (Határozatképességhez összességében a jelenlevő szavazásra jogosultak számának meg kell haladnia a szavazásra jogosultak számának felét kézfeltartással történő, papíralapú, elektronikus és gépi szavazás esetén egyaránt)
- 1.2. A PAB működési területe: Baranya, Somogy, Tolna és részben Zala megye.
- 1.3. Neve: Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága
Rövidített neve: PAB
Elnevezés angol nyelven: Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences at Pecs
- 1.4. Székhelye: 7624 Pécs, Jurisics Miklós u. 44. (<http://tab.mta.hu/pecsi-teruleti-bizottsag>)
- 1.5. A PAB vezetője az elnök, akit a PAB tagjai a Bizottság hazai akadémikus tagjai közül három éves időtartamra választanak. Az elnök megbízatásának lejártával, egy alkalommal újraválasztható.
- 1.6. Alapító/fenntartó szerve: Magyar Tudományos Akadémia (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.)
- 1.7. A PAB hivatali szervezete az MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága költségvetési szerv szervezeti egységként működő Pécsi Területi Bizottság Titkársága; rövidítve: MTA TABT PAB Titkárság (továbbiakban: PAB Titkárság).

2. A PAB feladatai

A PAB tudományszervezési közfeladatai illetékességi területén a következők:

- 2.1. Figyelemmel kíséri és segíti régiója tudományos tevékenységét. Kiemelt szerepe van az új tudományos eredményeknek a társadalom számára történő közvetítésében, a régió tudományos életének szervezésében, a régió tudománypolitikai stratégiájának kidolgozásában.
- 2.2. Számon tartja a tudományos kutatóhelyeket, egyetemi és más tudományos műhelyeket, továbbá az azokon kívül működő kutatókat. Kapcsolatot épít a határon túli magyar tudományos műhelyekkel és kutatókkal (illetékességi területe: Ausztria, Horvátország, Szlovénia), támogatja a határon túli magyar tudományosságot. Tevékenységébe bevonja a régiója szerinti külső köztestületi tagokat és azokat, akiknek kutatási témája kapcsolódik a régióhoz.

- 2.3. Támogatja a tudományos kutatókat, a tudományos utánpótlás nevelését. Pályázatokat írhat ki és díjakat ítélhet oda. Helyszínt biztosít PhD. védésekhez, konferenciákhoz.
- 2.4. Tudományos munkákat jelentet meg tevékenysége köréből. Könyvkiadásra javaslatot tesz az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának a tudományterületileg illetékes tudományos osztály kiadási tervének keretében.
- 2.5. Kiemelt szerepet szán régiója felsőoktatási intézményeivel, megyei és városi önkormányzataival, a megyei kamarákkal való együttműködésnek. Kapcsolatot épít a régió közoktatási intézményeivel.
- 2.6. Szakbizottságokat, ezeken belül pedig munkabizottságokat hoz létre, melyek tudományos üléseket szerveznek. A PAB tudományos programjának vagy konferenciájának kell tekinteni a PAB, a PAB Elnökség, a PAB szakbizottságai és azok munkabizottságai által meghirdetett programokat és konferenciákat. A szakbizottságok éves rendezvény és programtervüket tárgyév január 31 napjáig, az egyes rendezvények vagy konferenciák programjairól szóló tájékoztatást pedig előzetesen megküldik a PAB Titkárságának. A PAB szakbizottsági rendszere az MTA mindenkori osztályszerkezetével azonos.
- 2.7. Bizottságai révén kapcsolatot épít és tart fenn az MTA tudományos osztályaival és azok tudományos bizottságaival, valamint az MTA területi bizottságaival.
- 2.8. Lehetőséget teremt arra, hogy a tudomány művelői kifejtsek szakmai véleményüket helyi és országos jelentőségű tudományos kérdésekben, részt vegyenek az akadémiai döntések, vélemények kialakításában, érvényesítésében.
- 2.9. A tudományos eredmények gazdasági hasznosulásának elősegítése érdekében kapcsolatot tart a régió gazdasági szereplőivel:
 - közreműködik a régió kutatóhelyei K+F tevékenységének, hasznosításra váró eredményeinek és szabad kutatási kapacitásainak bemutatásában;
 - közreműködik a gazdasági vállalkozások K+F igényeinek közvetítésében a kutatóhelyek számára;
 - közreműködik a regionális innovációs partnerközvetítésben, a hazai és nemzetközi pályázati együttműködés elősegítésében;
 - megkeresés esetén a szakbizottságok és azok munkabizottságainak bevonásával véleményt nyilvánít működési területének fejlesztési kérdéseiben.
- 2.10. A tudósok és a tudomány iránt érdeklődők személyes kapcsolatának megteremtése, elmélyítése érdekében klubot működtet tudományos, kulturális és közéleti kérdések kötetlen megvitatására. A PAB "Tudós Klubja" egyesületként működik. A Klub elnöke évente köteles az egyesület munkájáról a PAB ülésén beszámolni.
- 2.11. A feladatai ellátásához szükséges anyagi feltételek javítására alapítványt működtet „Dél-Dunántúl a Tudomány Támogatásáért” névvel. A PAB elnöke felérésére az alapítvány kuratóriuma tájékoztatást ad a bizottság számára az alapítvány tevékenységéről, gazdasági helyzetéről.
- 2.12. A PAB az éves munkájáról írásos összefoglalást készít az MTA rendes Közgyűlése számára.
- 2.13. Az MTA elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján a PAB rövid elemzést készít az MTA által a Kormány számára benyújtandó éves tájékoztatóhoz.

A PAB az MTA elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az MTA elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését.

3. A PAB szervezeti felépítése

3.1. Testületi szervek:

- PAB;
- PAB Elnöksége.

3.2. Munkaszervezetek:

- Szakbizottságok; ezen belül
 - Munkabizottságok;
 - Alkalmi bizottságok.

4. A szervezetek tagjai, megválasztásuk, jogkörük

4.1. PAB

- 4.1.1. A PAB alanyi jogú tagjai a PAB működési területén dolgozó hazai akadémikusok, és – közgyűlési képviselői mandátumuk időtartamára – a nem akadémikus közgyűlési képviselők. A PAB választott tagjai azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akiket a tagok megválasztására hivatott gyűlés taggá választ (megyéenként 2-2 tag, a szakbizottságok elnöke, a határon túli köztestületi tagok régiós megbízott vezetői). A PAB munkájában - az MTA Alapszabályának 45. § (4) bekezdése alapján - állandó jelleggel, tanácskozási joggal részt vesz a Pécsi Tudományegyetem és a régióban fellelhető más önálló egyetemek, főiskolák rektora, illetve kampuszvezetője, a PAB Tudós Klubjának elnöke.
- 4.1.2. A szavazás megtartható személyesen és/vagy elektronikus hírközlő eszköz útján. A szavazás módja lehet nyílt, vagy titkos szavazás. Formái: kézfeltartás, papír alapú szavazás, szavazógéppel vagy elektronikus úton történő szavazás. Az elektronikus szavazás esetében a PAB a saját zárt elektronikus rendszerét, vagy a Magyar Tudományos Akadémia elektronikus szavazási rendszerét használja. Elektronikus (és gépi) szavazáskor az elnök (levezető elnök) jogosult a rendszert nyílt vagy titkos szavazási módra beállítani. Titkos szavazáskor biztosítani kell a szavazatok beazonosíthatatlanságát.
- 4.1.3. A PAB választott tagjainak megbízatása hároméves időszakra szól, és a tag korlátlan alkalommal újraválasztható. Az új tagok megválasztásával a régi tagsági megbízatások megszűnnek.
- A PAB választott tagjainak megválasztására hivatott gyűlést a PAB elnöke készíti elő, hívja össze, és vezeti le.
 - A PAB működési területén a négy megye köztestületi tagjainak megyéenkénti összehívásával választanak 2-2 fő megyei képviselőt a PAB-ba.
 - A PAB határon túli köztestületi tagok régiós képviselőit 1-1 fő (Eszék, Zágráb, Szlovénia/Lendva) a határon túli köztestületi tagok választják a PAB javaslatára.
 - A PAB szakbizottságainak elnökét az akadémikusok, a nem akadémikus közgyűlési képviselők és a megyei köztestületi tagok által választott (4x2 fő) képviselők, a határon túli köztestületi képviselők (3 fő) gyűlése titkos szavazással választja meg. A gyűlésen a megyék tudományos adottságait tükröző arányokra figyelemmel további tagok is választhatók.

- A gyűlés nyílt szavazással választott 3 fős jelölő bizottságot küld ki (a PAB tagjai közül) a PAB új elnökének személyére történő javaslat kidolgozására.
- Az új PAB elnök megválasztására a PAB ülést az esedékesség évében, június végéig kell összehívni.
- A PAB elnökének megválasztása titkos szavazással történik. Megválasztottnak azt a hazai akademikust kell tekinteni, akire (a határozatképes gyűlésen) a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint fele „igen”-nel szavazott.
- Az új PAB elnök javaslatára titkos szavazással a PAB tagjai alelnököket és tudományos titkárt választanak.
- A szakbizottsági elnökök javaslatára a PAB tagjai titkos szavazással megválasztják a szakbizottságok titkárát, döntenek a működtetendő munkabizottságokról, megválasztják azok elnökét (akik tagjai lesznek az adott szakbizottságnak) és a szakbizottságok további tagjait.
- A PAB további új tagokat is választhat, akik a régió tudományos tevékenysége szempontjából a bizottság működését eredményesen elősegíthetik, vagy az tudománypolitikai szempontból indokolt.
- A választásról írásban tájékoztatni kell az MTA elnökét.

4.1.4. A PAB döntési, véleményezési és javaslattételi joggal felruházott testületi szerv.

A PAB (át nem ruházható) döntési jogkörébe tartozik:

- a PAB szervezeti és működési szabályzatának elfogadása és módosítása;
- a PAB elnökének, alelnökeinek, tudományos titkárának megválasztása;
- a szakbizottságok létrehozása, megszüntetése, átszervezése, azok elnökének, titkárának és tagjainak megválasztása, felmentése;
- munkabizottságok, alkalmi bizottságok létrehozása, megszüntetése, azok elnökének megválasztása, felmentése;
- a PAB munkájáról szóló elnöki beszámoló elfogadása;
- a jogszabály által biztosított keretek között alapítvány létesítése;
- a tudományos és a tudomány iránt érdeklődő szakemberek kapcsolatainak megteremtésére egyesület létrehozása és megszüntetése;
- és minden olyan téma, amit az elnök a PAB elé terjeszt.

A PAB véleményt nyilvánít:

- olyan tudományos vonatkozású ügyekben, amelyekben állami, önkormányzati, tudományos, oktatási, kulturális, gazdasági, társadalmi vagy egyéb szervek és intézmények megkeresik, és amelyekben a rendelkezésre álló szellemi erőforrások figyelembevételével szakmailag megalapozott véleménynyilvánításra magát illetékesnek tartja;
- a PAB által a területi, állami és társadalmi szervekkel, intézményekkel tervezett együttműködési megállapodásokról;
- minden olyan kérdésben, amelyben az akadémiai szervek, a PAB elnöke és a szakbizottságok a PAB véleményét kérik.

A PAB javaslatot tehet az MTA elnökségének a feladatkörébe tartozó vagy azt érintő bármely tudományos és szervezeti kérdésben.

4.1.5. A PAB szükség szerint, de legalább évente kétszer ülésezik. A PAB üléseit a PAB elnöke hívja össze és vezeti le. A PAB ülésen elhangzottakról hangfelvétel készül. Minden napirend megvitatása után az ülés levezetője összefoglalja a PAB kialakult állásfoglalását. A PAB állásfoglalását, véleményét tartalmazó határozatokat az ülést követő legfeljebb 8

munkanapon belül a PAB Titkárság vezetőjének írásba kell foglalnia. Az elnök és a tudományos titkár által aláírt határozatokat a PAB Titkárság vezetője a PAB tagjai részére elektronikus úton továbbítja.

- 4.1.6. A PAB évente egyszer (február hónapban) közgyűlést tart. A PAB elnöke a közgyűlésen beszámol az előző évi működésről és ismerteti a tárgy évi munkatervet. A Közgyűlésre a PAB tagjain kívül meghívást kapnak az MTA és a területi bizottságok vezetői; a régió MTA köztestületi tagjai; a regionális, megyei és a jelentősebb városi önkormányzatok vezetői; a megyei kamarák vezetői; a gazdasági élet jelentősebb szereplői és a PAB fő támogatói. A közgyűlés feladat- és hatáskörrel nem rendelkezik; a résztvevők észrevételt tehetnek és véleményt nyilváníthatnak.

4.2. A PAB Elnöksége

A PAB Elnökségét (továbbiakban Elnökség) az elnök, az alelnökök és a tudományos titkár alkotják. A PAB ülései közötti időszakban a PAB feladatait az Elnökség látja el és hoz döntéseket. Az Elnökség üléseit a PAB tudományos titkára készíti elő, hívja össze és vezeti le. Az elnökségi ülésen részt vesz a PAB Titkárság vezetője is. Az Elnökség szükségszerűen, de legalább évente négyszer ülésezik. Határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. Határozatképes az ülés, ha tagjainak legalább fele jelen van. Az Elnökség határozatait a PAB Titkárság vezetőjének írásba kell foglalnia és az Elnök által aláírt határozatokat az ülést követő 8 munkanapon belül elektronikus úton továbbítani az Elnökség tagjai részére.

Az Elnökség:

- előkészíti a PAB üléseit és közgyűlését;
- kezdeményezi szakbizottság létrehozását és átszervezését;
- közreműködik a szakbizottságok operatív irányítását igénylő feladatok végrehajtásában;
- megszervezi a pályázatok kiírását és a beérkezett pályázatok bírálatát;
- dönt a pályadíjakról;
- megszervezi a PAB központi (nem szak- illetve munkabizottságok által kezdeményezett) programjait.

4.3. A szakbizottságok

- 4.3.1. A PAB szakbizottságai az Akadémia tudományos osztályainak megfelelően egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magában foglaló egységei. A szakbizottság tagja lehet a PAB régiójában tevékenykedő köztestületi tag, külső köztestületi tag és az a szakember, aki tudományos fokozattal nem rendelkezik, de értékes elméleti és gyakorlati tevékenységet folytat. A szakbizottság tagjainak megbízatása egy akadémiai ciklusra (3 évre) szól.
- 4.3.2. A szakbizottság vezetője a szakbizottsági elnök. A szakbizottság szükségszerűen, de évente legalább kétszer ülésezik. A szakbizottsági ülést a szakbizottság elnöke hívja össze. Az ülésre a szakbizottsági tagokon kívül a szakbizottság elnöke köteles meghívni a PAB elnökét, a tudományterületért felelős alelnökét, a tudományos titkárát és a PAB Titkárság vezetőjét. Az ülésekről a szakbizottság titkára az ülést követő 10 munkanapon belül emlékeztetőt készít és megküldi a PAB Titkárság vezetőjének.
- 4.3.3. A szakbizottság feladata:

- az adott tudományterületen folyó PAB tevékenység összefogása, a kutatók közötti személyes kapcsolatok elősegítése, együttműködésük kialakítása;
- tudományos ülések és konferenciák, egyéb tudományos rendezvények szervezése;
- állásfoglalás a szaktudományi területeit érintő kérdésekben;
- a PAB elnökének kérésére véleménynyilvánítás illetve javaslattétel;
- Akadémiai ciklusonként (3 évenként) munkatervet, évente rendezvénytervet és beszámolót készítenek a PAB elnöke által megadott szempontok és határidők szerint;
- munkabizottságok működtetése;
- közreműködés a pályázatok elbírálásában;
- kapcsolattartás az MTA illetékes tudományos osztályával;
- szorgalmazza a szakterületileg illetékességi körébe tartozó tudományos minősítést szerzett kutatók köztestületi taggá választását.

4.4. A munkabizottságok

- 4.4.1. A szakbizottságok tudományszervező feladataik ellátása érdekében munkabizottságokat működtetnek. Új munkabizottság létrehozásáról, meglévő megszüntetéséről a PAB dönt. A szakbizottsági ülésen a munkabizottsági elnökök javaslata alapján megválasztják a munkabizottság titkárát és tagjait.
- 4.4.2. A munkabizottság tagjai az illetékes szakbizottság tudományágán belül egy-egy szakterület képviselőiből a szakbizottság által választott egyének.
- 4.4.3. A munkabizottság a szakbizottság részére 3 éves munkatervet, éves rendezvénytervet és éves beszámolót köteles küldeni.
- 4.4.4. A munkabizottság szükségszerűen, de legalább évente kétszer ülésezik és legalább egy tudományos ülést szervez. Az ülésekre és tudományos rendezvényekre a szakbizottság elnökének és titkárának, valamint a PAB Titkárság vezetőjének meghívót küld. A munkabizottság titkára az ülésekről készített emlékeztetőt az ülést követő 10 munkanapon belül elektronikus úton küldi meg a szakbizottság elnökének, titkárának és a PAB Titkárság vezetőjének.
- 4.5. A bizottságok megválasztott tagjának az a tag tekinthető, aki az Akadémiai Adattárhoz szükséges adatait megválasztását követően a PAB titkársága számára megadja. A PAB Titkársága a megadott adatokat az érvényben lévő adatkezelési szabályok megtartásával kezeli, tárolja.

5. A PAB elnöke, alelnökei és tudományos titkára

5.1. A PAB elnöke

A PAB elnöke a testületi szervek vezetője.

A PAB elnökének jogköre és feladatai:

- összehívja és elnököl a PAB és a PAB elnöksége ülésein;
- meghatározza az alelnökök és a tudományos titkár közötti feladat és munkamegosztást;
- irányítja és ellenőrzi a testületi szervek munkáját;
- a szakbizottságok megválasztott elnökének, titkárának és tagjainak megbízása, a munkabizottságok megválasztott elnökének megbízása;
- a PAB nevében kiadói jog gyakorlása;
- képviseli a PAB-ot az MTA Elnöksége, a tudományos osztályok és külső szervek előtt;
- összehangolja a szakbizottságok és munkabizottságok munkáját;
- beszámol a PAB ülésen a két ülés között végzett tevékenységéről;
- megküldi az MTA Elnökségének a PAB szervezeti és működési szabályzatát és annak módosításait;
- tájékoztatja az MTA Elnökségét a PAB-nak a más területi bizottságok, tudományos osztályok vagy az MTA egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről;
- a PAB éves munkájáról írásos összefoglalást készít az MTA májusi rendes közgyűlése számára;

- előzetes szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az MTA elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését a magyar tudományos kutatás helyzetéről;
- kapcsolatot tart az MTA Elnökségével, tudományos osztályaival, az MTA Titkárságával, más akadémiai intézetekkel és intézményekkel, területi és helyi önkormányzati szervekkel;
- előzetes egyetértési jogot gyakorol a PAB Titkárság vezetőjének megbízása, felmentése esetén;
- a PAB munkaterve alapján meghatározza a PAB Titkárság tudományszervezési tevékenységét.

5.2. Az alelnökök

A PAB elnökét munkájában az alelnökök segítik. Feladataikat az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el. Eljárnak mindazon ügyekben, amelyek ellátására az elnöktől megbízást kapnak. Az alelnök az elnök akadályoztatása esetén - külön felkérésre - annak hatáskörében jár el, és eljárásáért ilyenkor az elnökével azonos felelősség terheli.

5.3. A tudományos titkár

A PAB tudományos titkára az elnök irányításával végzi munkáját:

- elősegíti a PAB és a szakbizottságok tudományszervező tevékenységét;
- koordinálja és figyelemmel kíséri a szakbizottságok munkáját;
- összehangolja a PAB, a szakbizottságok és a PAB Titkárság működésével kapcsolatos tevékenységet;
- előkészíti a PAB és az elnökségi üléseket, megszervezi a hozott határozatok végrehajtását;
- ellátja mindazokat a feladatokat, amelyre az elnök felkéri;
- a PAB tudományos titkára feladatainak ellátásában az elnöknek és a PAB-nak felel.

6.

Záró rendelkezés

A Szabályzatot a PAB a 2023. február 7-i ülésén a 1/2023 számú határozatával elfogadta. A szabályzat elfogadása napján lép hatályba.

Pécs, 2023. február 7.

Lénárd László
a PAB elnöke